

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ARAK: 1/4 évre 20 kor.,
1/2 évre 10 k., 1/4 évre 5 k. Egyes szám ára 8 f.

Felelős szerkesztő: **Dr. Weisz Ignác.**
Szerkesztő: **Győri Imre.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Brassó, Kapu-utca 64. sz. — Telefon: 177

A munkanélküliség

Brassó, okt. 29.

Nemcsak nálunk, de az egész világon mindenütt a munka nélkül maradó munkások helyzetének rendezése a munkásviszonyok sarkpontja. A kis Dánországnak, amelynek hat és fél millió kat. hold területe van, évente négyszázezer koronát vesz fel az állam költségvetésébe oly célból, hogy ezzel a munkásszakszervezeteknek ama működését támogathassa, melylyel ezek a foglalkozás nélkül maradó munkásokat segítik. Szubvencióban részesül ott negyven szakszervezet, melynek 75,000 tagja van. Dánországnak az összes munkások száma 200,000.

Nálunk a foglalkozás nélkül maradt munkásokat semmiféle intézmény nem támogatja. A szakszervezetek adnak csupán munkanélküli segítségeket és utassegítéseket, saját tagsági díjaikból fizetik ezt és éppen ebből ered az a hatalom, melyhez Magyarországon a szociálistapárt rövid idő alatt jutott. Addig, míg a szociálista párt-hatalom a munkanélküli segélyezés révén a szakszervezetek vezéreinek rendelkezése alatt marad, Magyarorszá-

gon a munkás viszonyokat közmegegyezéssel rendezni nem lehet. Nem arról van szó, hogy a szakszervezetek talán visszaélnének a helyzettel, nem, a szakszervezetek természetes rendeltetését megzavarni nem szükséges — arról van csupán szó, hogy a magyarországi munkás magát a munkanélküliség ellen oltalmazni akarja, kénytelen, ha akarja, ha nem, a szabadszervezetek szolidaritása alá menekülni, melynek befolyása és hatalma alól magát nem függetlenítheti. Még ez sem volna baj, de az már nagy baj, hogy az a munkanélküliség esetére szolgáló segítség, melyet a munkás a szakszervezettől kap, elégtelen, kevés, nem felel meg a befizetett díjak ellenértékének, igazságtalan és — mint minden napidíjas pénzbeli segítség — megsemmisítő, lealázó, sőt sok esetben demoralizáló.

Talán éppen ezek az okok indították az angol törvényhozást is arra, hogy 1905-ben kimondta, hogy azt a munkást, aki ideig-óráig foglalkozás nélkül marad, nem szabad elejteni, nem szabad engedni, hogy koldusbotra jusson, hanem az állam lesz köteles az ilyen munkásnak munkát szerezni.

Hogy a munkásoknak ez az igénye kielégítést nyerhessen, a törvény elrendelte a munkaközvetítés létesítését.

Angliában egy új törvényalkotásról most tanácskoznak. Eszerint minden ember, aki rendes foglalkozást kapni nem tudott, jogot nyer arra, hogy valamely nyilvános hatóságnál jelentkezék és ott magának munkát, vagy ha munka nincs, segítséget igényeljen.

Az európai államoknak foglalkozás nélküli esetére szolgáló intézményei között egyetlenegy intézmény, egyetlenegy gondolat sincs, amely a mai viszonyainknak megfelelő volna. A német birodalmi kormány hivatalosan összegyűjtötte ezeket az adatokat és ez a gyűjtemény minden érdeklődőt meggyőzhet arról, hogy ennek a kérdésnek a kulcsa még a legnagyobb mértékben ismeretlen.

Ellenben bizonyos az, hogy a statisztikai anyag összegyűjtésével és feldolgozásával már késni nem szabad, hanem meg kell keresni a módokat, melyek alapján ez a statisztika az állam, a városok a munkások vagy a munkaadók megterhelhetése nélkül elkészíthető.

A „BRASSÓI LAPOK” tárcája.

A költő.

Írta: ISAAC EMIL.

Mord harcosok láncra vert rabot hoztak a király elé.

Az a bűne ennek az embernek, — szólt a harcosok vezetője, hogy asszonyainkat megbabonázta. Csodálatos lantján a szerelem bűbáját hirdeti s az asszonyaink hisznek a csábítónak. Olthatatlan szomjával csókra várnak, ölelést akarnak, harapni akarnak, vért akarnak inni, a mi szelid asszonyaink.

A király borzadva nézett a szelid szemű ifjura s szenvedélyesen kérdezte:

— Igaz-e vándor, hogy te a szerelem dalnoka vagy? Igaz-e, hogy te az asszonyokat bűnre csábítod, részeg vágyakat lehelsz a lelkükbe? Felkorbácsolod a vérüket, mert gyönyöröket és buja éjszakákat ígérsz. Igaz-e ez szerelem dalnoka?

És a költő mosolyogva válaszolt s szemében az Isten kacagott, aki élvezetből alkotta a mindenséget.

— Uram, királyom, én a szerelmet azért dalolom, mert a szerelem az, mi a halált életre váltja. Szerelem nélkül a világ összedülne, mert mindent a szerelem fog össze. Szerelem nélkül elpusztulna az ember, és általa a világ, mert ez az emberé, nem pedig az ember a világe. Szerelem nélkül nem volna élet: mert mindennek alkotója a szerelem. És hogy én a szerelmet dalolom, ezt azért teszem, mert érzem, hogy nála nélkül az én életem sem lenne élet. Én szeretek egy asszonyt, igéző, nagy szemű asszonyt, akiben én élek. A mi csókjainkban s a mi öleléstünkben az egész világ élői és halottai egyesülnek. Mert az élet csak addig élet, amíg a testünkkel tudjuk érezni a lelkünket. Ezért dalolom én a szerelem himnuszát uram, királyom.

S a király vadul ordítani kezdett.

Zárjátok patkány-pincébe ezt a gonosz bűnöst, aki szerelem igéit hirdeti!

Zárjátok sötét nyirkos pincébe ezt a nagy bűnöst, ahol ne nevéssen rá napsugár, ahol ne érezze a virágok illatát, ahol ne csendüljön női kacaj, ahol ne lássa a holdat és az ezüst cillagokat. És rakjátok bilincset a kezeire és korbácsoljátok szeges korbáccsal. És ne adjatok neki csak penészes kenyeret, és adjatok sok bort neki, hadd legyen részeg és éhes, és hadd higgye, hogy boldog.

És a mord harcosok a költőt levitték a várpincébe, s egy sötét kamrába zárták s a nép utána köpött s röhögve mondta:

— Itt viszik a szerelem dalnokát, aki menyországot ígért az asszonyainknak!

S rázárták a nehéz vasajtót s a költő térdre borulva a leáldozott naphoz imádkozott. Azután lantját kezdte pengetni s az ő-rök reszkette hallgatták a dalokat.

Vad, mézes álmok zokogtak ezekben a

CIRCUS STUTZBART a nyári szinkörben
ma és naponta

Nagy nemzetközi díjbirkózások.

4000 korona kitűzött díjért,
amelyen a világ leghíresebb és legnagyobb birók mesterei vesznek részt.

Ma mérkőznek:

I-ső pár

Angelescu román Jack amerikai ellen.

II-ik pár

Paul-Le-Bucher francia Nagy S. magyar ellen

III-ik pár

Károly magyar Sturm német ellen.

Brassó, 1909. okt. 29.

Tisza István nyilatkozata.

Tisza István egy intimusa előtt ma érdekes politikai nyilatkozatot tett. Ez a nyilatkozat érthető feltűnést kelt politikai körökben, mert Tisza István eddig, mint tudvalevő, igen tartózkodó volt.

Nagyon bőbeszédűnek most sem mutatkozott, de azért jelentett ki annyit, amiből politikai magatartására nézve valamelyest következtetni enged.

— A választói reformra nézve — úgy mond — nem nyilatkozik, mert ez elvei ellen volna, de annyit elismer, hogy az Andrássy reform-terve jobb, mint akárkié.

Arra a kérdésre, hogy miért nem gondolkozott így akkor, amikor miniszterelnök volt, Tisza azt felelte, hogy akkor más volt a helyzete, mert miniszterelnöksége idején pozíciót védett.

A mai diák.

Brassó, okt. 29.

Szentgotthárdon, az állami gymn. hetedik oszt. diákjai sztrájkba állottak. Két tanárunk bánásmódját sérelmesnek találták és elhatározták, hogy ameddig ettől a két tanártól „nem vonják meg a tanítást” addig nem járnak iskolába. Nem ismerjük a diákok ügyét és így nem is szólhatunk róla. Az esetből mégis a modern középiskolai diák legszebben kifejeződött példánya emelkedik ki és ennyiben érdekes, a mi számunkra is. A sztrájkoló diák nem a földből nőtt ki. Évtizedek növelték fejlesztették, erősítették. Most szemközt találjuk magunkat vele, mint új jelenséggel.

Vessünk egy pillantást negyedszázaddal visszafelé. Az iskolába. Ott, ahol még a tanár és diák között való viszony: merev, kegyetlenül katonás. A tanár az iskola Istene. Még a nyolcadikosokat is lehuzatja pedellussal. A tanítási módja, fegyelmi eljárása ellen nincs apelláta, a szava és cselekedete elé nem állítanak korlátot.

A tanár szent és sérthetetlen. Rette-

dalokban s a várpincéből kitörő éneket zokogva hallgatták az asszonyok.

S lilomot szórtak a fogoly vasrostélyos ablakára, ahol undok pókok szótték háloikat.

S a harcosok újra a király elé vezették a pogányt:

Urunk, királyunk, — szóltak, — ez az ember még szebben énekel azóta, amióta szenved!

Nem adtatok neki enni? kérdezte a király.

Nem evett, nem ivott semmit!

— Vertétek?

— Vér csurgott a hátából s nem látott csillagot s nem érezte a rózsák illatát?

Urunk, királyunk, a pincében csak patkányok vinyogtak s csak a halál virágzik minden sarokban!

Es mégis szebben énekel?

— Igen urunk, királyunk, az énekétől betegek a mi asszonyaink. Ölesd meg, tépesd ki a szívet a melléből s dobod a kutyáknak, mert maga a sátán kell, hogy legyen ez ember!

S a király tajtékozó dühvel parancsolta az öröknek:

Szurjátok ki a szemeit ennek a varázslónak, hadd halljuk hogyan fog énekelni, ha nem lát semmit!

gés kíséri. Szavára esküszik a diák. Beavatkozik a diák magánügyeibe is. Az utcán is remegő tisztelet kíséri. A diákfius családokban akkora a becsülete, akár egy apának.

Ez huszonöt éve, hogy így volt.

A mult generációján meg lehet érezni azt: apáink tisztességtudó fegyelmezett eszű jó modoru emberek, ha konservatívok is. Ma? Ma a tanár senki? Pajtáskodnak vele a fiúk. A diákkal szépen kell beszélni és ha vége az iskolaévnak, talán még előbb is is köszönt ő. Fegyelem, büntetés, nevelés: minderről szó sincs. Egy esztendő együtt kell tölteni. Hát nagy kinnal kihúzzák. A diák tudja, ha leaturált, talán nagyobb ur a professzornál. A szavát kineveli. A legtöbb diák nevet azon, ha azt állítják előtte hogy Kazinczy Ferencz nagy költő és Hugó Károly nagy drámaíró. A tanár szavát meg is korrigálja, ujságba téteti, fölbebezi (ha a papája tekintélyes férfiú) az igazgatóhoz.

Ez azonban csak az érem egyik oldala.

Ujabb adat. Régen nem ismerték: az öngyilkos diákot. Amikor először megjelent, veszett riadalmat keltett. Azóta rovatot lehetne nyitni a számukra. Ez is typus. Vagy másik: a tanár ellen tüntető. Régen is voltak diákcsinok, a tüntető diák azonban komoly, érett és megfontolt szociális tény. Emberi jogait komoly, (ha nagy) képpel is követeli. Kritizálja a profeszort. Hiba ez? Ha igen, kié? A diák lett rosszabb? Züllünk, Züllünk? Vagy a professzor kontingens silányabb. Az bizonyos, hogy a mai diákok és tanárok között nincs meg az a nagy szellemi különbség, ami régen. A tanárok nem olyan mélységes tudásuak, mint apáink idejében. De a mai diákok százszorta műveltebbek, mint apáink az ő korukban. Ez azonban itt, így nem jelent semmit.

A modern diák jelenségnek egyéb az oka. Hallgassák meg, hogyan beszélgetnek öreg emberek fiatalokról. Hogy mennyit tudnak a gyerekek. Tizenkilenc esztendőskorukban ujságot írnak és husz éves korukban megjelenik a könyvük, vagy adják a darabjukat. Komoly és nívós dolgokat eszel-

és a katonák kiszúrták a költő szemét.

— Most pedig, — mondta nevetve a király — adjátok kezébe a lantját és hozzatok elémbé királyságom legszebb asszonyát.

S a katonák rövid idő múlva elővezetik a legszebb asszonyt.

A költőnek pedig odaadták a lantját.

A költő véresen, a fájdalomtól zihálva kezdte pengetni a lantját és a lant könyörgött, gyönyört ígért buja, meleg éjszakák varázsát. S az asszony ráborult a költőre s lázasan lihegte:

— Szerelem, szerelem! . . .

A király pedig félénken kérdezte:

— Szerelem dalnoka, nem látod a legszebb nőt magad előtt; s mégis néked adta magát e nő? Hogyan történhetett ez?

S a költő nyugodtan szólt:

— Uram, királyom, — én a lelkeimmel látok.

A király ráparancsolta a katonákra:

— Öljétek meg e férfit, akinek a lelke lát!

A katonák pedig összekasszabolták a költő testét.

nek ki. „Az ember elcsodálkozik, hogy tudhat ilyen gyerkőc annyit!” Röviden, minden diák túlérett. És ez döngeti a középiskolás rendszert, amely már elavult. Lehet, a mindig nehezebbé váló megélhetési viszonyok, lehet a „fejlődés” teszik, de tény, hogy a mai huszéves nagyot különbözik a negyedszázaddal ezelőtt élt huszesztendőstől. Érettebb, józanabb, műveltebb, világosabban lát, idősebb. Aránytalanul többet élt át, mint régi évtársa. Ő vénebb, élete viharosabb, gyorsabb, szinte sürítve szedi az élvezeteket, éli át a fájdalmakat, szerelmeket. Akárhány diák 17 esztendőskorában férfi.

Igy persze nehéz megmaradni az iskola-padokban. Előttünk állanak Wedekind tragikomikus gyerekférfiai és gyerekasszonyai. A tanár és tanítvány között való viszony férfi és férfi között való viszonyná lesz. Az iskola pedig: komikumma. A disztinkció: „érettségizett”, vagy „főiskola” és „középiskolai” diák, már a matura előtt is aktuálisává válik.

Az emberek hamarabb nőnek, öregednek. Az életviszonyok megváltoznak. És ezekkel nem tart lépést a középiskola. Ebben van a hiba. Csak úgy lehetséges, hogy sztrájkolnak a diákok. És ez a sztrájk nem ifjúkori föllelkesülés, de érett megfontolás.

HIREK.

Brassó, 1909. okt. 29.

— **A temető ünnepén.** Őszi her vadás hulló lombjainak elsárgult levelei szárnyain közeledik felénk a temetők ünnepe, amelyen kegyelettel áldozva a megemlékezés oltárán, a sírok szomorú virágaival hintjük be a temetők hantjait. S ahogy mint néma üdvözlések simulnak a reszkető virágok szirmai a rideg röghöz, az élők, szenvedők világából egy sóvárgó, könyörgő sóhaj száll felénk: „Csak egy virágszálat!” A humanizmus nevében, a pusztító korban senyvedők jóvoltáért hangzik felénk a könyörgő szó, hogy amíg a virágkincsek tömegét szórjuk elhalt szeretteink sírjaira, csak egy, egyetlenegy szál virág csekély értékét adjuk szenvedő embertársainknak. Mint évente rendszeren, úgy az idén is a tüdőbetegek József kir. herceg szanatóriuma fordul kérő szóval az emberbarátokhoz, hogy most, az elhunytak nagy ünnepén, a maguk gyászának sulya alatt megennyhült lélekkel néhány fillér adománnyal segítsék ezt a nemescélú, emberbaráti egyesületet, mely feladatául tűzte harcászallani az emberpusztító kórral, hogy megállítsa borzalmas rohamában a temetők fejtájának szaporodását.

— **Kossuth Ferencz és Ludvig Gyula a brassói máv. olvasókörhöz.**

A brassói máv. olvasókör, mint lapunkban annak idején közöltük ez évi közgyűlésén a vasuti fizetés-rendezés és szolgálati pragmatika életbeléptetése körül elévülhetetlen érdemeket szerzett férfiakat örökös disztagságává választotta. Az erről szóló remek kivitelű diszoklevelek elkészülvén, az átadás is megtörtént. Ez alkalomból az olvasókör elnökségéhez Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter, ki szintén disztaggá választott, megleghangu köszönőlevelet intézett, s értesítette a kör vezetőségét, hogy a disztagságot legnagyobb örömmel fogadja és büszkének érzi magát, hogy csekély érdemei az ország vasutas köreiben is elismerésre találta. Ludvig Gyula ny. máv. elnöki igazgató államtitkár is a legnagyobb

örömmel fogadta disztaggá történt megválasztását, s erről a máv. olvasókör elnökségét, sajátkezűleg írott levélben értesítette.

— **A székely körvasut megnyitására.** Gyergyószentmiklósról jelentik: Tegnap adták át a forgalomnak a gyergyószentmiklós—dédai újonnan épített vasutvonalat. A megnyitás ünnepélye délelőtt 9 óra 35 perckor kezdődött, amidőn az itteni pályaudvarra berobogott a különvonat, a melyen Sztérenyi József államtitkár, Borszék Soma miniszteri tanácsos, több képviselő, főispán és a székely megyék közigazgatási hivatalnokai érkeztek. Az állomáson igen nagyszámu közönség várta a különvonatot és harsány éljenzéssel fogadta Sztérenyi államtitkárt. Andori Géza építési felügyelő jelentése után Orel Dezső polgármester üdvözölte a város nevében az államtitkárt. Beszédében az egész vidék nevében örömeinek ad kifejezést, hogy az eddig elszigetelt Gyergyót az új vonallal hozzákapcsolták a főforgalomhoz. Sztérenyi államtitkár hosszabb beszédben válaszolt. Kifejtette, hogy Kossuth terve a vidék parlagon heverő kincseit kiaknázni, a lakosságot boldoggá tenni. Ezer megvalósítására ez a vonal nem az első lépés, de nem is az utolsó. Az államtitkár beszéde után élénk éljenzés hangzott fel. Az építési vállalkozók nevében Forgács mérnök beszélt, mire az államtitkár röviden válaszolt. Azután a képviselőtestület tagjai mutatkoztak be, majd 10 órakor a bizottság újra felszállt a különvonatra, amely Marosvásárhely felé robogott. Marosvásárhelyen is lelkes ünnepségek folytak le és óvációkban részesítették Sztérenyit, aki még aznap éjszaka vissza utazott Budapestre.

— **A honvédség köréből.** A brassói 24 honvéd gyalogezrednél f. évi november hó elsejével Vörös Szilárd őrnagy alezredessé, Czell Sándor főhadnagy századosá, Schmidt János, Gaáli Ernő, Suhajda Kálmán, Koós András, és Szabó Gyula hadnagyok főhadnagyokká, Lelik Antal (a szabadtai 6. honvéd gyalogezredtől a brassói 24-ik honvéd gyalogezredhez való áthelyezés mellett) Bideskuthy Sándor, Hollaky Béla, Borbély László zászlósok hadnagyokká neveztettek ki — Kapitány Gyula főhadnagy a 75-ik honvéd gyalog dandárparancsnoksághoz osztatott be.

Állandó választmány. Brassóvárm. törvényhatósági bizottságának állandó választmánya Mikes Zsigmond gróf főispán elnöke alatt ma délelőtt ülést tartott. Az állandó választmány ez alkalommal foglalkozott az erdőmesteri állás ismert vitás kérdésével. Schnell Károly dr. és Ádám Károly azt indítványozták, hogy mondassék ki törvényellenesnek az a körülmény, hogy az alispán az erdőmesteri állásra nem irt ki pályázatot. Az állandó választmány azonban Semsey Aladár vm. főjegyző álláspontjára helyezkedve, az alispáni intézkedések elleni előterjesztést elutasította. A vármegyeház ügyében kimondotta a választmány, hogy a főispán magánlakását nem a vármegyeház épületében, hanem a Fellegvársoron egy kincstári területen fogja felépíteni.

— **Komjáthy nem pályázik többé — Kassára.** Egy kassai lapban olvasuk: „Komjáthy János szinigazgatónak a várossal kötött szerződése 1911-ben lejár s ez okból már is napirendre került az a kérdés: ki lesz Kassának jövő szinigazgatója? Az igazgatói állásra eddig ketten konkurálnak. Bartha István és Faragó Ödön, a

kassai társulat két kiváló tagja.” — Komjáthy tehát ugylátszik más állomást néz magának Brassó mellé.

— **Milyen lesz az időjárás ujévig?** A jó öreg Szirius bácsi humorát el nem veszítve, most adta ki október, november és december hónapokra szóló időjósításait, amelyeket egész évre 3 koronáért szállít az érdeklődő emberiségnek. Sziriusz bácsi meg is érdemli ezt a kis pénzt, mert elsőrangban jósol ezalatt a cím alatt: Az időjárás változása. Látjuk tehát, hogy már ebben is igaza van: az időjárás csakugyan ösidők óta változik. Hogy miként, arra is megfelel Szirius. Elmondja, hogy novemberben nagy melegtől kevésbé kell tartanunk. Ördöge van Sziriusz bácsinak, ez olyan valószínű. De nemcsak ördöge van, hanem alighanem jó gukkere is, mert büszkén hivatkozik arra, hogy számításait a napfoltokból és bolygó csillagokból állapította meg. Decemberre áttérve Sziriusz bácsi, kegyetlenül fölborzolja hófehér szakállát. Kritikus napokat jósol, mondván: E hónapban erős földrengés várható, amelyet elsőrangban mondhatunk. Elsőrangú földrengés. Igazán boldogok lehetünk, hogy ezt az örömet jóelőre tudjuk. Miután pedig így megnyugtatt bennünket, Sziriusz áttér a ködökre, a holdszivárványra, meg arra, hogy télen nagy havazások lesznek. Továbbá teljes tisztelettel megemlékszik hold ő felsége udvaráról is, a minek megjelenéséből csapadéokra következtet.

— **A magyarház ügye.** A magyar ház ügyében kiküldött bizottság holnap délután 5 órakor a magyar polgári kör helyiségében ülést tart.

— **A brassói csendőrkörület köréből.** A király október hó 25-én kelt elhatározásával, november hó 1-ével a brassói VII. sz. csendőrkörület körében Spall Aurél másodtörzstiszti teendőket megbízott százados, másodtörzstiszti kinevezés mellett őrnagyi rangra emelte. — Harsányi Bernát hadnagy főhadnagyi rangot nyert.

— **Mathuzsálemi kor.** Kolozsvárott, amint onnan jelentik, végelgyengülésben meghalt egy Alföldi Mária nevű asszony 104. éves korában. A ritka magas kort elért asszony életének utolsó napjái jó egészségben élt.

— **Összeégett cselédleány.** A L. n. sor 28 szám alatt szolgáló Gábor Ida 16 éves cselédleány ma reggel 6 órakor gazdájának hálószobájába ment, hogy ott spiritus lángnál tejet forraljon. A spiritus a forralóból a tálcára ömlött és ott meggyuladt. A cselédleány az égő tálcával a konyhába akart szaladni, miközben a láng ruhájába kapott. A szerencsétlen leány életveszélyesen összeégett. A kórházba szállították. Felépüléséhez nincs remény.

— **Letartóztatott vásári tolvajok.** Teleky József rendőr ma összefogdosta a heti vásáron egy volkányi szövetkezett tolvaj banda tagjait, akiknél annyi lopott tárgyat, szöveteket, cipőket és sapkákat találtak, a melyekből egy fiók heti vásárt lehetne be rendezni — Volkányon. A rendőrségen egész délután egymásnak adják a kilincset a károsult kereskedők, akik a sátraikban történt lopásokról tesznek jelentést. A tolvajbanda tagjai, névszerint a Biges, Rezsnyóvian és Nika f a m i l i á k. már régi ismerősei a rendőrségnek. Érdekesnek tartjuk megemlíteni a lopás módját; úgy történtek az egyes manőverek, hogy két-két familia valamelyik

sátor előtt parázs verekedést rögtönzött és a csödületet használta föl a harmadik család arra, hogy megdézsmálja a sátort, amely előtt százával szorongott a vásári közönség. A tolvajok tagadnak, de bűnösségüket bizonyítja a birtokukban lévő temérdek lopott jószág.

— **Birkózások a cirkuszban.**

Ma folytatták a mérkőzéseket a Stutzbart cirkuszban, a cirkusz igazgatója által deponált 4000 korona jutalomdíjért. Hitzler, a kedélyes német mester 14 percnyi küzdelem után legyőzte Milót, a szívósan védekező olaszt. Nagy Sándor magyar és Pfaff szász bajnokok küzdelme 30 percnyi elkeseredett tusakodás után eldöntetlen maradt. Rövid ideig tartó, de felette izgalmas volt a harmadik pár mérkőzése. A rettenetes Peyrusse, a venezuelai oroszlán, dörgő esatakiáltásokat hallatva jelent meg a porondon és miután ellenfelét, Vanyek lengyel birkozót néhányszor a közönség köze hajította, 4 perc alatt vállra fektette. A birkózásokat nagyszámu előkelő közönség nézte végig ezuttal is, de főleg az olcsóbb helyek zsufolásig megteltek érdeklődőkkel.

— **Rendőri krónika. Hatvanból — ötvenhat.** Marad négy. Ennyi jó tojást találtak özvegy Papp Andrásné 73 éves csernáfalusi kofaasszonynál, aki tojást árulni jött Brassóba a mai heti vásárra. Ugy derült ki a dolog, hogy több cselédleány feljelentést tett az öreg nénike ellen, hogy rossz tojást adott jó pénzért. Felkísérték özvegy Papp Andrásnét a rendőrségre a még birtokában lévő, árusításra szánt 60 darab csernáfalusi tojással együtt. Elővettek valami ócska edény félét és egy kegyetlen rendőr — talán tojás rántotta készítése céljából — beleverte mind a 60 darab tojást. Hatvanból ötvenhat rossz volt. Marad négy.

Morar Tódor lova. Morar Tódor novai lakos, fuvaros jelentést tett a rendőrségen, hogy a lovát, amelyet Barcsay István alsótömösi kertjében kötött ki az éjszakára, ismeretlen tettes ellopta. A rendőrség keresi a lóköltőt.

Az ismeretlen Márta. Andrassy Mihályné ó-brassói lakóshoz ma délelőtt beállított egy magát Mártának nevező, piros-pozsgás arcú 20—22 éves feketehalmi leányzó és az Andrassynénál lakó egyik Albertot kereste. Az asszonynak hirtelen el kellett távoznia a szomszédos boltba, megkérte hát a leányt, hogy várakozzék reá, amíg visszajön. Andrassyné elment, Márta azonban nem várakozott. Elment ő is, de nem arra, amerre az asszony. Sőt éppen ellenkező irányban. Sőt az asszony pénzét is magával vitte a kredencről. Nem volt sok pénz. Talán tizenöt korona. De azért a rendőrség Andrassy Mihályné panaszára mégis keresi most a piros-pozsgás arcú, 20—22 éves, feketehalmi, ismeretlen Márta leányt.

Meglopta a férje. Erős István né jelentést tett a rendőrségen, hogy mialatt ő Fiáthfalván időzött néhány napig a szüleinél brassói lakását teljesen kiürítette a tőle elváltan élő férje. Erős Istvánné, Erős István letartóztatását kéri. Kívánságát, alighanem hamarosan teljesíti a rendőrség.

— **Elveszett** tegnap este a Lensor-tól a Hosszu-utcaig terjedő uton egy nő

aranyóra, nefelejts koszorúval, monogrammal és egy rövid női ezüst láncsal. A megtaláló jutalomban részesül a Brassói Lapok kiadó hivatalában.

Egy Pallas Nagy Lexikon olcsón eladó. Megtekinthető az UNIÓ-papíráruházban, Kapu-utca 50.

— **Fráter Lóránd** legújabb nótáskönyve megjelent. Kapható a „Brassói Lapok” és Grünfeld Samu könyvkereskedésében.

Telefon — Távirat.

Saját tudósítónk jelentése.)

(Budapest, 1909. október 29.)

Kossuth tervezete körül.

Politikai körökben ma élénken tárgyalták Kossuth Ferencnek új kibontakozási tervét.

Hir szerint ezen új kibontakozási alap titka az önálló bank kérdésének 1917-re való elhalasztásában rejlik.

Egy másik hír arról szól, hogy a függetlenségi párt fel fogja hívni a házat, hogy az ország gazdasági függetlenségének tárgyában ünnepélyes deklarációt tegyen.

Wekerle bécsi utja.

Wekerle Sándor bécsi utja a jövő hét végére maradt el.

Az intéző bizottság ülése.

A függetlenségi párt intéző bizottsága november 5-én értekezletet tart.

Az értekezleten nyilatkozni fognak a függetlenségi párt jövőbeli magatartásáról.

A bankosok Debrecenben.

A bankcsoport október 31-én Debrecenbe randul le, ahol agitálni fognak az önálló bank mellett.

Justh beszámolójához.

Politikai körökben az a hír tartja magát, hogy Justh Gyula november 7-iki makói beszámolóján fog eldőlni az önálló bank kérdése és egyúttal a függetlenségi párt további magatartása is.

Tárgyalások Kossuthnál.

Kossuth Ferenc ma magához kérte Szentiványi Árpádot és Hoitsy Pát, akikkel hosszasan tárgyalt.

Hoitsy a reá várakozó újságíróknak ezeket mondta:

— Tárgyaltunk, de semmi olyan szóba sem került, ami a politikai helyzetre vonatkoznék. Arról tanácskoztunk, hogy halottak napján ki tartson gyászbeszédet Kossuth Lajos és Irányi Dániel sirja felett.

Az újságíróknak azon kérdésére,

hogy mi a véleménye Kossuthnak új kibontakozási tervére vonatkozólag, azt felelte:

— Az új alapról semmit sem tudok. Erről még egyetlen egy tanácskozáson sem esett szó.

Justh Gyula ma délután 1 órakor megjelent Kossuth Ferenccel, hogy vele a politikai helyzetről értekezzen.

Mialatt Justh Kossuthal tárgyalt, Wekerle Kossuth külön meghívására szintén megjelent Kossuth lakásán, de mikor a folyosón meghallotta, hogy Justh Gyula Kossuthnál van, minden további nélkül sarkonfordult és eltávozott.

Justh Gyula 2 órakor hagyta el Kossuth lakását.

Mikor megtudta, hogy Wekerle kereste Kossuthot, de eltávozott, így szólt:

— Ugy látszik, hogy Wekerle fél tőlem. Ez is haladás.

A kérdezősködő újságíróknak, akik a ház megnyitása iránt érdeklődtek, ezeket mondta Justh:

— A Házat közelebbről még nem lehet megnyitni. Először meg kell halnunk, hogy feltámadhassunk.

Tisza István gróf beszéde.

Politikai körökben élénk érdeklődéssel tárgyalták ma azt a hírt, hogy Tisza István gróf legközelebb nagy beszédet fog tartani a politikai helyzetre vonatkozólag.

Később kiderült, hogy ebből csak annyi igaz, hogy Tisza István gróf október 31-én meg fog jelenni a kálvinisták ünnepélyén és ott fog beszédet tartani.

Bosznia és Hercegovina alkotmánya.

Bécsből jelentik: Bosznia és Hercegovina alkotmányát november első felében fogják kihirdetni.

Az alkotmány a kihirdetés után azonnal életbe fog lépni.

Még mindig Ferrer.

Nagyváradról jelentik: az itteni jogakadémia hallgatói ma gyűlést tartottak, amelyen megbotránkozásukat fejezték ki Ferrer kivégzése miatt.

Mikor az akadémia igazgatója az ifjak gyűléséről tudomást szerzett, annyira felbőszült, hogy az akadémia hallgatóit kiűzte az intézetből és az intézetet bezárta.

Hirdetéseket felvesz

a kiadóhivatal.

ELADÓ.

szabad kézből a vasút utca és hosszufalusi ut között fekvő 8836 új helyrajzi számú 1591 □. ölet tevő építési célokra nagyon alkalmas ingatlan egészben vagy parcellázott részekben. Három parcellának a vasút utca felé, háromnak a hosszufalusi ut felé a tramway vonalon van a homlokzata. Mindegyik homlokzat 14. 2 m.

Értekezni dr. Weiss Jgnác ügyvéd irodájában buzasor 11. sz. Zeidner féle ház. 2093

Üzlethelységváltás!

Van szerencsém a n. é. városi és vidéki közönség b. tudomására hozni, hogy üzlethelyiséget

Kolostor-u. 31. sz. a.

helyeztem át és azt ujonann berendezve, már meg is nyitottam.

Csokoládé, dessert, bonbonok, cukorkák, teasütemény, különlegességek, likőrök, pezsgők, déli gyümölcsök, mindenből bel- és külföldi, legfinomabb fajok, nagy választékban.

A világhírű Kugler-csokoládé és bonbonok egyedüli elárúsítója Brassóban.

Szíves pártfogást kér, tisztelettel

Fülöp J.

2142.

ROPS

biztonsági gyorsfőző.

Tűzveszély kizárva.

ha felborul, elalszik

Szesz ki nem folyhat.

Szeszfogyasztásban igen takarékos.

Kapható minden jobb vásáru és háztartási cikkeket árusító üzletekben. Ha valahol nem kapható, szíveskedjék hozzánk fordulni.

Képes prospectus ingyen és bérmentve.

ROPS Fémáru Részv.-Társ.

BUDAPEST, V., Külső-Váci-ut 74/14.

(1890)

Helybeli elárúsító:

Vadady Ferenc.

Van szerencsém a m. t. közönség szíves tudomására adni, hogy

házcisatornázásokat, kloset- és fürdőszoba-berendezéseket

mérsékelt árak mellett, gyors kivitelre elvállalok. Szíves megbízásait kéri — kiváló tisztelettel:

Meres A., Katalin-u. 11.

KIADÓ

Kut utca 23. sz. alatt

2 Üzlethelyiség

az egyik üzlethelyiséghez még tartozik
2 szoba és konyha lakásnak.

Ugyanott az emeleten egy 4 szobás
lakás és több butorozott szoba is kiadó.

Továbbá vendéglői berendezés is
eladó.

2080 Értekezni ugyanott.

**Brassói- posztó- divat- és kötött-
szövöttáru gyárak,**

Scherg Vilmos és Társai

ajánlják jóhírnevű gyártmá-
nyaikat ugymint mindennemű
posztókat, divatszöveteket,
egyenruhaszöveteket, víz-
mentes lodeneket, szőnyege-
ket, utazó plaideket, ág-
yterítőket, kocsipokrócokat,
∴ lópokrócokat stb. stb. ∴

RAKTÁR:

BRASSÓ, Ferenc József tér.

Számos legmagasabb díjakkal kitüntetve.

Népbizt. társaság

azonnali belépésre, fix-
fizetésre, üzletszerzőket keres.

— 2143 —

Egy vagy két elárúsító leány

ki a magyar és német nyelvet bírja,
felvétetik a Brassói Lapok könyvke-
reskedésében.

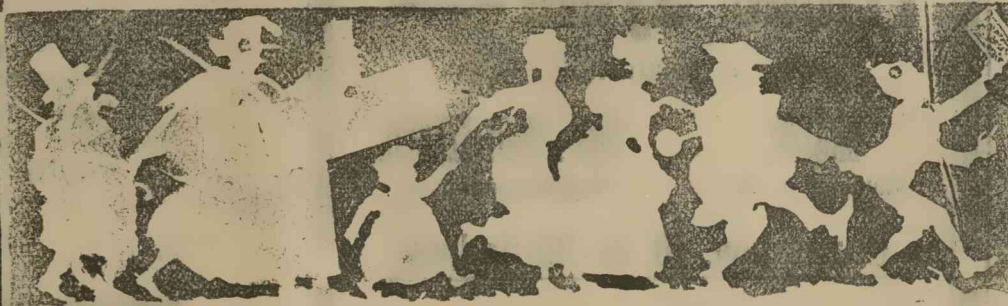
Ki már volt üzletben, előnyben részesül.
Ugyanitt egy v. két taouló is felvétetik.

Óriási választék

mindenféle levelezőlapokban

12 db brassói látképes levelezőlap

regyesen csak 30 fillér * színezve regyesen 70 fillér

Képes levelezőlap ujdonságok, művészkártyák, tájképek
festő-minták a legszebb kivitelben a legolcsóbban a

„BRASSÓI LAPOK”

könyvkereskedésében, KAPU-U. 64. szerezhetők be.

SINGER varrógépek
BRASSÓ,
Kapu-u. 23. sz.
Garancia-védjeggyel!

Kellemen Ferenc a „Fehér-templomhoz”
— gyógyszer-tára —
Kolostor-utca 8. szám alatt.

Ajánlja kitűnő saját készítményű biztos hatású

Vénus crême	1 tégely	— 80 f
Vénus szappan	1 darab	— 60 f
Vénus powder	1 doboz	1.20 f
Petrolin hajszesz	1 üveg	2.— f

Nagy választék különlegességekben, ásvány-
vizekben, parfümökben és gummiárukban.

A ki jó villásreggelit és egy jó
pohár erdélyi bort vagy friss-
sen csapolt sört akar inni, az
jöjjon a tanács-házi pincébe
Kodesch Viktor-hoz
szembe a közuti v. megállóhelyvel.

„A régi Tanács-házban”
Buzasor 4. sz.
alatt levő borkimérésben úgy
helybeliek, mint idegenek
kitűnő borokat
kaphnak. (Asztali és palackborok)

JÓ BOROK.

(asztali és palack borok)

A „Fehér kaka s”-hoz
címezett borkimérésben állan-
dóan raktáron vannak.
— Kapu-u. 20. sz. a. —

Központi Nr. 1. Szálló-Brassó.
A város és vidék közönsé-
gének találkozó helye. Ké-
nyelmes, tiszta szobák. Gyö-
nyörű tánc- és étterem.
Kitűnő konyha. Valódi jó italok.
Pontos kiszolgálás. Omnibusz a
vasútállomásnál.
Whynanek József,
szállodás.

Első brassói
műészborotva homoruköszörülő
Nagy raktár
finom acélárukban.
Szolid kiszolgálás! Valesio J. utóda
Kapu-utca 16.

Pásztori Sándor

sodronyszövet-fonat kert-
kerítés és ruganyos acél-
sodrony-ágybetétek gyára
BRASSÓ, Kórház-u. 32.

Tellmann Vilmos és Tsai.

posztógyára, BRASSÓ.
Hátulsó-utca 50—56 szám alatt.
Ajánlja saját készítményeit
mindenféle
posztókban és flanellekben.

Foith György és Társa

kötőgyár, rövid- és szővő-áru üzlet
nagyban és kicsinyben
Kapu-utca 24. sz.
Saját gyártmányú kötött-áru Min-
denféle harisnya és triko-áruk olcsón
és nagy választékban kaphatók.

Erdélyi „PFAFF” varrógépek

Wetzel Otto
BRASSÓ.
Weisz-Mihály-u.
30. szám alatt.
Garancia-védjeggyel.

Legnagyobb választék kongrészövetekben.

Högyek, akik szép kézimunkát
venni akarnak, győződjenek meg arról,
hogy én csak finom árut tartok.
Törülközőkre, zsebkendőkre, szalvétákra,
asztalneműre monogrammok 5—6 óra alatt
bármily mennyiségben himeztetnek.

Weisz Mihály-u. 4. **BOLESCH FRIGYES**
(Copony-féle ház.)

Előnyontató.

Szőlő szálloda

→ Medgyes. ←

Ajánljuk ujonnan beren-
dezett szállodánkat.

Weber és Arva.

Az Eszterházy és tanács-ház
pincékben kaphatók a legjobb
és legtisztább erdélyi borok.
Friss villásreggeliről mindig
gondoskodva van.

MINDENFÉLE IMAKÖNYV nagy választékban

„Brassói Lapok” könyvkereskedésében
Brassó, Kapu-utca 64.

Legnagyobb
nyeremény
legjobb eset-
ben 1 millió
korona.

NE MULASSZA EL

600,000 és
400,000 K.
nyeremény.

az I-ső osztálylyal kezdődő m. kir.
25-ik osztálysorsjátékban részt venni.

Friede Gyula és Trs.

a főelárusítók

BRASSÓ,
Kolostor-u. 36.

Fiók: NAGY-SZEREN,
Nagydisznódi-u. 1.

Huzás nov. 18. és 20-án lesz

$\frac{1}{8}$ eredeti sorsj. $\frac{1}{4}$ sorsj. $\frac{1}{2}$ sorsj. $\frac{1}{1}$ sorsj.

1-50 kor. 3 kor. 6 kor. 12 kor

hivatalos árban.

Megrendelések azonnal, de
csak a pénz előleges beküldése
vagy utánvét mellett eszközöl-
tetnek.

200,000 és
100,000 K.
nyeremény.

Postai befizetési lapok és já-
téktérvek kívánatra bérment-
ve küldetnek.

90,000 és
80,000 K.
nyeremény.

BRASSÓI LAPOK

KÖNYVNYOMDÁJA

készít mindenféle nyomtatványokat a legszebb kivi-
telben és legjutányosabb árban.

A legszebb képes levelezőlapok, finom
és divatos, szebbnél-szebb levélpapírok:

Iskolatáskák, író- és rajzeszközök, valamint mindenféle is-
kolai cikkek nagy választékban kaphatók

a „BRASSÓI LAPOK” könyvkereskedésében
BRASSÓ

Fogaras rend. tan. város.

Szám: 5056 — 909 v. t.

Hirdetmény.

Fogaras r. t. város tanácsa ezennel közhirrre teszi, hogy a város tulajdonát képező s az Apaffy-utcában 491 ház szám alatt levő ujonnan átalakított városi korcsmaházat 1909 évi december hó 1-től kezdve 6 egymásután következő évre 1909 évi november hó 8-án d. e. 9 órakor a helyszínen tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek bérbe adja.

1. A bérlet tárgya áll 6 szoba, 1 konyha, 1 kamara, 2 pince, 1 nyári konyha, 1 fatartó, 1 szin, 1 csür, 1 istálló melléképületek és 283 négyszög méter területből.

2. Kiköltési ár évi 1000 korona.

3. Az árverezni szándékozók 20 % (husz %) bántpénzt kö-
telesek letenni.

4. A város tartozik a bérlet tartamára bérlo nevére kimérési
engedélyt szereztetni.

Egyéb részletes feltételek a hivatalos órák alatt a városi
főjegyzőnél megtudhatók.

Fogaras, 1909 évi október hó 26-án,

Herszényi
polgármester.

2141.

A modern cipő
ipar legkivá-
lóbb gyártmánya,
soktól utánózva,
senkitől elérve.

Szalamander-jegyű

női és férfi cipők.

Egységár nők és urak részére minden állás-
ban, bőrben és színben:

A legjobb . K 16.50 párja.

A legfinomabb „ 20.50 „

Egyed. árusítója:

Ipsen különleges cipő áruházai:

Brassó. — Segesvár. — Medgyes.

Kolostor-u. 36.
1949

Bajor-utca 10.

Főter 26.

GOLDSTEIN B. mellfüző különlegességek Kolostor-utca 21.

A „BRASSÓI IPAROSOK HITELSZÖVETKEZETE,
MINT AZ ORSZÁGOS KÖZPONTI HITELSZÖVETKEZET TAGJA”
felszámolás alatt, közhirrre teszi, hogy

butorcsarnokát

teljesen kiárusítja

és az összes butorok árát
35%-al leszállította. (2021)

Láptalajdonos a „Brassói Lapok” nyomdája.